Notitie update zorgaanpak straatsekswerkers

Op 1 augustus 2021 is de zorgaanpak straatsekswerkers officieel van start gegaan in Nijmegen. Met behulp van deze notitie informeren wij de Raad over de stand van zaken van de aanpak.

STAP-team

Op 1 augustus 2021 is het STAP-team gestart met de uitvoering van de zorgaanpak straatsekswerkers. Het STAP-team bestond toen uit 3 casemanagers (1 casemanager vanuit IrisZorg en 2 casemanagers vanuit de GGD). Per 1 oktober is aan het team een ervaringsdeskundige (in dienst bij IrisZorg) toegevoegd. Per 1 maart 2022 start de vierde casemanager in het team.

De ervaringen van de straatsekswerkers met het STAP-team zijn positief. Zij hebben de volgende ervaringen:

- De hulp is laagdrempelig. Het is altijd mogelijk om terug te vallen op de casemanager. De straatsekswerkers weten dat zij altijd de vaste casemanager kunnen bellen, ook als ze zich een periode van zorg afzijdig gehouden hebben.
- De ervaringsdeskundige spreekt de taal van de straatsekswerkers en wordt als heel gelijkwaardig ervaren. De ervaringsdeskundige biedt hoop aan de straatsekswerkers en beantwoord al hun vragen over o.a. seksualiteit en mogelijkheid tot uitstappen.
- Bij de straatsekswerkers die zorg van diverse partijen ontvangen, kan de casemanager een ondersteunende rol vervullen. Het wordt als prettig ervaren als de casemanager meegaat naar een spannende afspraak (zoals een SOA-test of een intake). Deze ondersteuning helpt ook om ervoor de zorgen dat iemand daadwerkelijk op een afspraak verschijnt.

Voor de start van het STAP-team moesten diverse randvoorwaarden in orde gemaakt worden. De volgende zaken zijn inmiddels geregeld:

- Toestemmingsformulier en informatiebrief waarmee (na ondertekening) gegevens over de straatsekswerkers gedeeld mogen worden (zie bijlage 1).
- Een clientregistratiesysteem waarin de persoonlijke gegevens en de voortgang van de hulp kan worden gerapporteerd. Dit is mogelijk gemaakt via de GGD.
- Er is een flyer beschikbaar op de tippelzone met informatie over het STAP-team (zie bijlage 2).
- Het STAP-team heeft een vaste werkplek voor intern overleg. Hiervoor is wekelijks een ruimte op het Zorg- & Veiligheidshuis beschikbaar.
- Er is een emailadres waarop het team bereikt kan worden: stapteam@nijmegen.nl.

Doelgroep

De casemanagers en ervaringsdeskundige zijn gestart met het benaderen van de straatsekswerkers. Ook is de caseload verdeeld. Er zijn 19 vrouwelijke straatsekswerkers actief op/rond de tippelzone. Met 18 straatsekswerker is momenteel goed contact. De verwachting is dat de 19e straatsekswerker zich weer meldt zodra te tippelzone open is. Van de 18 straatsekswerkers worden zes intensief begeleid door de casemanagers (bemoeizorg en presentiebenadering), acht licht/aanvullend begeleid (aanvullend op de zorg die zij reeds ontvangen) en vier licht/consultatief begeleid (consultatie op het gebied van sekswerk, covid, uitstapmogelijkheden etc.). Naast een casemanager wordt ook de ervaringsdeskundige betrokken bij de casuïstiek. Een aantal vrouwen hebben inmiddels gebruik gemaakt van het aanbod om met de ervaringsdeskundige in gesprek te gaan.

Naast de 19 vrouwen die actief zijn op/rond de tippelzone zijn nog 8 vrouwen in beeld die niet meer op de tippelzone actief zijn. Met hen kan in samenwerking met het F-ACT team van Iriszorg gesproken worden over eventueel benodigde ondersteuning.

Tijdens de sluiting van de zone en de huiskamer in de afgelopen periode zochten de casemanagers steeds andere wegen om in contact te blijven met de straatsekswerkers. Zo is met bijna iedereen telefonisch contact of via WhatsApp.

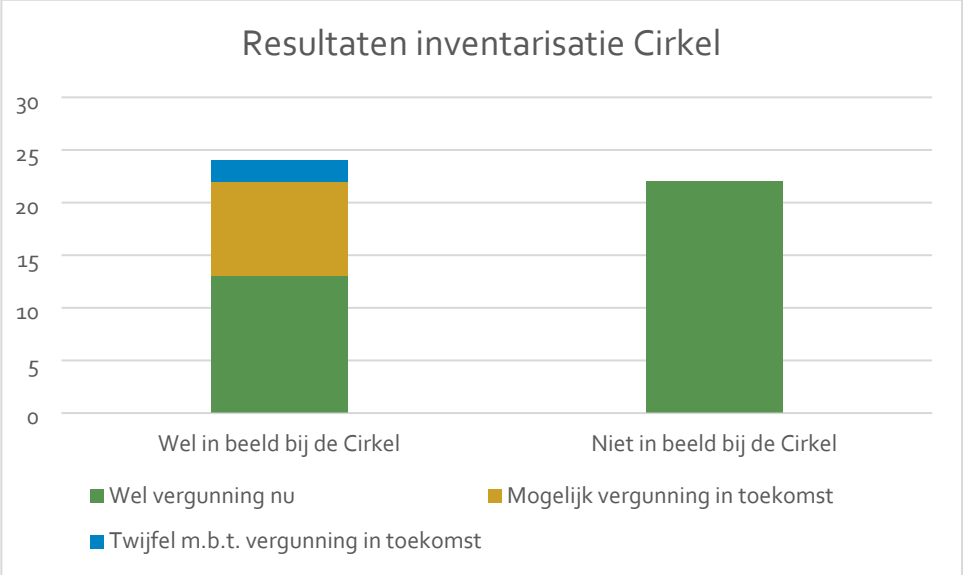
Opknappen loods

Er is sprake van achterstallig onderhoud omdat zone zou sluiten, dit maakt een haveloze indruk. De medewerkers van de Cirkel hebben bij de vrouwen geïnventariseerd wat zij graag opgeknapt zien aan de loods en huiskamer. We vinden het belangrijk om de wensen van de vrouwen hierbij mee te nemen. Wat vinden zij belangrijk? In overleg met de beheerder van de loods is inmiddels gestart met het onderhoud en het opknappen van de loods en huiskamer.

Vergunningen

Momenteel zijn er op/rond de tippelzone straatsekswerkers met en zonder vergunning actief. Alleen straatsekswerkers met vergunning mogen gebruik maken van de loods. Dit is een ongelijke situatie.

Uit de inventarisatie van de straatsekswerkers die momenteel op de tippelzone actief zijn komt het volgende cijfermatige beeld naar voren (figuur 1):

Figuur 1. Inventarisatie Cirkel, oktober 2021

In deze figuur is te zien dat naar verwachting 22-24 vergunningen worden uitgegeven aan straatsekswerkers die op de tippelzone actief zijn.
Daarnaast zijn 22 straatsekswerkers mét vergunning nu niet in beeld bij de Cirkel en worden ook niet gezien op de Tippelzone. Straatsekswerkers die al reeds beschikken over een vergunning krijgen de gelegenheid om een nieuwe vergunning aan te vragen. Hiermee wordt het rechtszekerheidsbeginsel goed geborgd. Voor de straatsekswerkers die nu geen vergunning hebben maar hier wel voor in aanmerking komen geldt ook dat zij een vergunning kunnen aanvragen. Het is belangrijk dat we zo snel mogelijk kunnen beginnen met het toekennen van de vergunningen om de huidige onduidelijkheid en onzekerheid op te heffen. Er wordt bij het aanvragen begeleiding geboden vanuit de Cirkel samen met het Stapteam. Wij verwachten en hopen dat per 1 juli het verstrekken van een vergunning is afgerond. Hiermee hebben wij een gelijke situatie gecreëerd voor de straatsekswerkers met bestaande rechten en daarnaast de ongeregistreerde straatsekswerkers die nu bij de zorgverleners in beeld zijn.

Knelpunten zorglandschap

Met de start van de zorgaanpak worden ook de eerste knelpunten in het zorglandschap zichtbaar. Specifiek merken we nu dat er geen time-out plekken beschikbaar zijn voor de doelgroep, dat er beperkte opvangplekken voor vrouwen zijn en dat de wachttijd voor klinische opname lang is. Ook is eigen bijdrage voor cliënten bij beschermd wonen een knelpunt. Deze knelpunten zijn destijds ook opgenomen in het plan van aanpak en niet onverwacht. Nu deze knelpunten in de praktijk ook aan het licht komen pakken we als projectleiding de knelpunten systematisch op. Zo wordt bijvoorbeeld in samenwerking met de doorbraakteams gekeken naar mogelijkheden rondom de eigen bijdrage voor beschermd wonen en zijn er gesprekken met zorgaanbieders over de toeleiding tot klinische en ambulante hulpverlening.

Verbinding andere partijen

Voor het succes van de zorgaanpak is verbinding met andere partijen van belang. Als projectleiding dragen we zorg voor deze verbinding, zodat het STAP-team de lijntjes snel kan inzetten wanneer nodig. Vier belangrijke verbindingen zijn:

1. De verbinding met de aanpak Top 15 & 15. Deze verbinding is gerealiseerd door het combineren van de begeleidingscommissie van de Top 15 & 15 en zorgaanpak straatsekswerkers. Daarnaast neemt de projectleider van de aanpak Top 15 & 15 deel aan de projectgroep zorgaanpak straatsekswerkers. Ook is er afstemming met het Stapteam in de uitvoering van de begeleiding.
2. Momenteel is de verbinding met het Veiliger Wijkteam/handhaving van belang. Nu er nog geen gelijke situatie is voor de vrouwen die bij de tippelzone bekend zijn (er zijn zowel straatsekswerkers met als zonder vergunning bekend), is afstemming rondom de aanpak met handhaving nodig. Hiervoor is met enige regelmaat contact door projectleiding en casemanagers. Ook is samen met de wijkagent en BOA gekeken of er op anderen plekken in de stad er meer en andere straatsekswerkers actief zijn die vallen in de doelgroep van de Zorgaanpak. Dit bleek niet het geval te zijn. Alle vrouwen die op andere plekken gezien worden zijn bij het Stapteam in beeld.
3. Er is regelmatig contact met belangenverenigingen voor sekswerk om ook informatie uit te wisselen over de doelstelling van het openhouden van de zone voor de vrouwen die in Nijmegen bekend zijn. We oriënteren ons op het betrekken en inzetten van een ervaringsdeskundige vanuit het landelijk netwerk met veel expertise op de rechtspositie van de vrouwen.
4. Een ander aanpalende aanpak is de KIS-aanpak (Kennisnetwerk In Sekswerk). De KIS-aanpak is gericht op preventie, signaleren, zorg en uitstappen. De coördinatie van de KIS-aanpak ligt sinds kort bij de afdeling Seksuele Gezondheid van de GGD waarmee de focus komt op een ketenaanpak van sekswerk.

Loopduur project

Het project loopt nu 6 maanden. Gezien de stand van zaken van met het project en de stand van zaken van de hulpverlening die nu op gang begint te komen, wijzigt de looptijd we van het project van 31 juli 2022 naar 31 januari 2023. We verwachten dat dit binnen het totaal beschikbare budget van het project kan.

Bijlage 1. Informatiebrief

Nijmegen

September 2021

Informatiebrief voor de vrouwen die straatsekswerk doen.

De gemeente Nijmegen heeft besloten dat de Tippelzone en ook de huiskamer 'de Cirkel' in Nijmegen openblijft. Om te komen tot meer hulp en begeleiding van de straatsekswerkers is in augustus 2021 een speciale Zorgaanpak gestart!
De Zorgaanpak is er voor u om samen aan de slag te gaan uw levensomstandigheden te verbeteren, of om als u dat zelf wilt het uitstappen als straatsekswerker te begeleiden.

Voor wie is de zorgaanpak?
Voor de straatsekswerkers die binnen de gemeente Nijmegen hun werk doen.

Hoe gaan we aan de slag?
Er is een team met casemanagers gestart voor de zorgaanpak, het 'Stap-team'. Zij kunnen u benaderen om aan de slag te gaan. Ook kunt u zelf contact met een van hen opnemen. Wellicht heeft u één van hen al ontmoet op de Cirkel.

Wat kunt u verwachten?

1. In de aanpak wordt er een persoonlijk plan gemaakt waarbij gekeken wordt naar belangrijke zaken zoals: wonen, werk en inkomen. Maar ook naar zorg, behandeling en veiligheid. Hierbij sluiten we aan bij de eventuele hulp die al geboden wordt en daar werken we mee samen. Dat doen we ook met de begeleiders van de Cirkel. Wij vinden het belangrijk om samen te werken met een ervaringsdeskundige (iemand die zelf werkzaam is geweest in de prostitutie) en met de belangenvereniging voor sekswerkers. De casemanager is voor u de contactpersoon!

2. Om aan de slag te gaan zullen wij ook vragen om toestemming te geven om persoonlijke gegevens die al bekend zijn bij de zorg op te vragen. Zonder toestemming van u is het niet mogelijk is om gegevens op te vragen. U beslist hier zelf over en dit heeft geen gevolgen voor uw huidige situatie.

3. Ook gaan we aan de slag met het op orde brengen van de pasjes oftewel de vergunningen. Sommige van u hebben een vergunning en anderen niet. Dit brengt ongelijkheid met zich mee. Eenmalig worden er opnieuw pasjes uitgegeven. Hiervoor is van belang dat er sprake is van een (economische) binding met de gemeente Nijmegen. De voorwaarden hiervoor worden door ons verder uitgewerkt.

Informatie
Medewerkers van de Cirkel zijn altijd bereid vragen die u heeft te beantwoorden. Zij kunnen wanneer gewenst al contact brengen met een van de casemanagers. We verwijzen ook naar de informatieflyer.

Namens de gemeente Nijmegen

Mieke Looman,
Projectleider Zorgaanpak Straatsekswerkers

Bijlage 2. Folder STAP-team

Nijmegen

Heb je vragen, zoek je hulp of wil je meer informatie over het Stap-team, neem gerust contact met ons op.

06 11 15 32 94

stapteam@nijmegen.nl

Het

STAP-team

Hulpverlening voor straatsekswerkers in de gemeente Nijmegen.

stapteam@nijmegen.nl

06 11 15 32 94

Wie zijn we?

Er is een team opgericht om straatsekswerkers te helpen naar betere omstandigheden of te begeleiden wanneer zij willen stoppen met het werk. Dit team, het Stap-team bestaat uit hulpverleners van verschillende organisaties uit Nijmegen. Ook is een ervaringsdeskundige verbonden aan het team; zij is bekend met sekswerk.

Wat kunnen we voor je betekenen?

Samen met je hulpverlener bepaal jij welke hulpvraag je hebt en wat je wil bereiken. Je maakt een persoonlijk plan. Dit plan kan alle levensgebieden omvatten die voor jou belangrijk zijn. Hierbij werken we samen met hulpverleners die al betrokken zijn bij jou.

Hoe komen we in contact?

Je kunt zelf contact opnemen of het team zoekt jou op. Het Stap-team gaat graag met jou in gesprek over onderwerpen die voor jou belangrijk zijn. Ook helpt het team bij vragen op het gebied van wonen, werk & inkomen, dagbesteding, zorg en veiligheid.